

Exploratie: arts in de maatschappij II (D013026)

Wegens Covid19 kan mogelijk afgeweken worden van de onderwijs- en evaluatievormen. Dergelijke afwijkingen zullen via Ufora worden gecommuniceerd.

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 4.0 Studietijd 120 u Contacturen 45.0 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2020-2021

A (jaar)	Nederlands	Gent	veldwerk	3.75 u
			PGO-tutorial	3.75 u
			hoorcollege	23.75 u
			werkcollege	13.75 u

Lesgevers in academiejaar 2020-2021

De Moerloose, Barbara	GE35	Verantwoordelijk lesgever
Balthazar, Tom	RE23	Medelesgever
Decruyenaere, Johan	GE35	Medelesgever
Devisch, Ignaas	GE39	Medelesgever
Reniers, Jan	GE51	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2020-2021

Bachelor of Science in de geneeskunde	stptn	aanbodsessie
	4	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Organisatie van gezondheidszorg, communicatie, inleving, gezondheid, maatschappij, levensfasen, filosofie, gezondheidsrecht, studium generale, professioneel gedrag

Situering

Deze cursus maakt deel uit van de E-lijn die startte in jaar 1 en verdergezet wordt in jaar 3, met als specifieke aspecten:

1. Exploratie van het gezin en Jeugdgezondheidszorg

De student leert de normale fysieke, psychomotorische en sociale ontwikkeling van een baby in het eerste levensjaar kennen in de context van een gezin, en maakt tevens kennis met de ontwikkeling van kind tot volwassene. Er worden denkkaders geboden om de belevingswereld van de mens te begrijpen.

Exploratie in de jeugdgezondheidszorg is een voorbereiding op de kindergeneeskunde. Het normale kind en de preventieve gezondheidszorg voor het kind worden besproken.

2. Inleiding tot de Medische Filosofie en Gezondheidsrecht

In een opleiding waarin zorg, gezondheid en lichamelijke centraal staan, is het van cruciaal belang:

- de technische therapeutische vaardigheden te kunnen kaderen en
- situeren in een maatschappelijke, levensbeschouwelijke en filosofische context
- inzicht te hebben in die diverse contexten
- de vaardigheid om over dit inzicht op een methodische en systematische wijze te reflecteren.
- De regulering over de beroepsuitoefening in de gezondheidszorg te kennen en te begrijpen.
- Inzicht te hebben in de gevolgen die gegeven worden aan professionele fouten en onzorgvuldigheden.

3. Studium Generale en Professioneel gedrag

De student aanzetten tot kritisch reflecteren over de positie van de arts binnen een

breder maatschappelijk kader.

Aanzetten van de student tot kritische reflectie over zijn of haar professioneel gedrag en attitude en die van anderen binnen de ruime context van de opleiding, de medische gezondheidszorg en de maatschappij. Professioneel gedrag wordt gedefinieerd als het gedrag waarbij waarden en normen van de beroepsuitoefening naar voren komen. Het gaat hier om observeerbaar gedrag, dat wordt onderscheiden in 4 dimensies: omgaan met taken of werk, omgaan met anderen, omgaan met zichzelf en omgaan met de opleiding/het systeem.

Inhoud

1. Exploratie van het gezin en Jeugdgezondheidszorg

Het onderdeel "Exploratie van het gezin" omvat:

1) drie huisbezoeken bij een gezin met een zuigeling en 4 groepsbesprekingen waardoor de student inzicht krijgt in de volgende onderwerpen:

- Fysieke en neuromotorische ontwikkeling van het normale kind in het eerste levensjaar
- Normale voeding van het kind in het eerste levensjaar
- Invloed van de komst van een kind op het functioneren van een gezin, beleving zwangerschap, geboorte, ouderschap
- Methodiek van observatie en exploratie
- Afstand en empathie

2) twee plenaire lessen waarin de levensfasen worden besproken en conceptuele kaders worden aangereikt. Daarnaast neemt de student 2 interviews af: 1 interview met een kind/adolescent (leeftijd wordt bepaald in groep) en 1 interview met een volwassene (leeftijd wordt bepaald in groep). Binnen 3 groepsbijeenkomsten worden de levensfasen (en interviews) besproken en voorgesteld aan de hand van de aangereikte theorieën.

3) het onderdeel "Jeugdgezondheidszorg" omvat 4 lessen met als thema's preventieve gezondheidszorg; voeding van het normale kind, groei en ontwikkeling van het normale kind; psychomotorische ontwikkeling van het normale kind.

2. Inleiding tot de Medische Filosofie en Gezondheidsrecht

In de eerste plaats maakt de student kennis met het terrein van de (medische) filosofie, de reflectie in het algemeen en de vereisten die dat met zich meebrengt: methodische twijfel, systematische en logisch opgebouwde reflectie en gestructureerd leren nadenken. Vervolgens gaan we na wat de verwevenheid is tussen het medische en het wijsgerige denken. In capita selecta worden diverse thema's besproken en gesitueerd die elk op zich een bijzondere relevantie vertonen voor deze opleiding: ziekte, gezondheid, lichamelijke identiteit, diversiteit, techniek, enz.. We gaan tenslotte na hoe de hedendaagse maatschappelijke context mee bepaalt hoe wij onze lichamelijke identiteit beleven, zowel individueel als in verhouding tot anderen. We bespreken deze evoluties vanuit een ethisch-filosofische invalshoek.

Gezondheidsrecht:

- Regulering van de gezondheidszorgberoepen
- Aansprakelijkheid en verzekering
- Tuchtrecht
- Behandeling van wilsonbekwame patiënten en patiënten met psychische moeilijkheden

3. Studium Generale en Professioneel gedrag

Studium Generale: Dit onderdeel omvat lezingen, debatten, ... in kader van de actuele samenleving.

Professioneel gedrag gaat om feitelijk gedrag en geen vaardigheid. Weten wat professioneel is en de juiste professionele vaardigheden bezitten is één ding, maar je moet je er ook nog naar gedragen met het juiste doel voor ogen. En dat doel is voor de arts uiteindelijk het welzijn van de patiënt. Ook van studenten verwachten we een professionele houding tijdens de opleiding.

Volgende onderwerpen komen aan bod in 4 mentorsessies: inhoud van studium generale, euthanasie, interculturele competenties, zelfgekozen stellingen over professioneel gedrag.

In een persoonlijk gesprek met de mentor wordt gereflecteerd over de ervaringen uit het voorbije jaar.

Begincompetenties

Met succes gevolgd hebben van de E-lijn in jaar 1 (zoals vaardigheden inzake actief luisteren en empathie; communicatievaardigheden) of de erin beoogde competenties op een andere manier hebben verworven.

Eindcompetenties

- 1 Inzicht hebben in de ontwikkeling van het pasgeboren en het opgroeiende kind.
- 2 De levensfasen van een mens kennen en deze kunnen koppelen aan

(Goedgekeurd)

- observaties/levensverhalen.
- 3 Verwerven van een vlotte communicatie; een gesprek kunnen voeren met een volwassene en met een kind.
 - 4 Concrete opdrachten en thema's gestructureerd bevragen en uitwerken.
 - 5 Ontwikkelen van vaardigheden met betrekking tot rapportering van bevindingen.
 - 6 Ontwikkelen van zelfreflectie.
 - 7 De bredere maatschappelijke context waarin de arts functioneert kritisch benaderen.
 - 8 Professioneel gedrag: Inzicht krijgen in en verwerven van vaardigheden die behoren bij professioneel gedrag:
 - omgaan met taken of werk: time management, omgaan met stress, leiderschapsvaardigheden (eigen grenzen stellen, rapporteren)
 - omgaan met anderen: omgaan/communicatie, houden van presentaties, werken in teams, leren onderhandelen, feedback geven en krijgen
 - omgaan met zichzelf: reflecteren, openstaan voor feedback, omgaan met kritiek en onzekerheid
 - omgaan met de opleiding/het systeem: aanleren van een kritische instelling
 - 9 Inzicht verwerven in enkele basisbegrippen van de wijsbegeerte en ethiek, en de hoofdstromingen ervan
 - 10 Inzicht verwerven in de verwevenheid van medisch en filosofisch denken, alsook in de maatschappelijke en culturele context
 - 11 Kunnen redeneren en argumenteren met behulp van een ethisch en filosofisch begrippenapparaat
 - 12 De relatie tussen identiteit en lichamelijke kunnen toelichten en ophelderen
 - 13 De hedendaagse wetenschappelijke literatuur daaromtrent kunnen verwerken
 - 14 De maatschappelijke dimensie van gezondheid inzien en kunnen hanteren als analytisch instrument
 - 15 Juridisch afdwingbare normen over beroepsuitoefening in de gezondheidszorg kunnen interpreteren, toepassen en in een bredere context plaatsen
 - 16 De essentiële beginselen over aansprakelijkheid kennen en kunnen toepassen
 - 17 Inzicht hebben in de normen over de behandeling van wilsonbekwame patiënten en deze kunnen toepassen

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk mits gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Hoorcollege, PGO-tutorial, veldwerk, werkcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Omwille van COVID19 kunnen gewijzigde werkvormen uitgerold worden indien dit noodzakelijk blijkt. Deze wijzigingen zullen via Ufora gecommuniceerd worden.

Huisbezoeken in jonge gezinnen. Groepsbespreking onder begeleiding (feedback). interviews met een jongere en met een volwassene.

Hoorcolleges over voeding, groei, ontwikkeling van het kind; over levensfazen bij de mens en opvoeding.

Hoorcolleges over medische filosofie en gezondheidsrecht.

Voordrachten, bijwonen culturele manifestaties.

Responsecollege over professioneel gedrag, tutorials, vaardigheidssessies, intervisiesessies met mentor.

Leermateriaal

Syllabi:

- Syllabus "Babyproject" (online)
- Syllabus Inleiding tot de Medische Filosofie

Bijkomend didactisch materiaal (illustraties, slides, wetteksten...): te raadplegen op het elektronisch leerplatform (Ufora)

Handboeken:

- Facultatief: Codex Gezondheidsrecht (studentenprijs 24 EUR – kan ook gebruik worden in eerste en derde bachelor)
- Handboek: De roze billen van Renoir. Inleiding in de medische filosofie (Acco, +/- 30 euro)

Referenties

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Lijncommissievoorzitter:
Prof. dr. P. Pype

(Goedgekeurd)

e-mail: peter.pype@ugent.be

Verantwoordelijk lesgever: Prof. dr. B. De Moerloose

e-mail: barbara.demoerloose@ugent.be

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijk examen met meerkeuzevragen, verslag

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Portfolio, participatie, gedragsevaluatie op de werkvloer, verslag

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Omwille van COVID19 kunnen gewijzigde evaluatievormen uitgerold worden indien dit noodzakelijk blijkt. Deze wijzigingen zullen via Ufora gecommuniceerd worden.

Exploratie van het gezin en Jeugdgezondheidszorg: De student wordt beoordeeld op contact met het gezin, verslagen van de huisbezoeken en interviews, opdrachten op Ufora, participatie, groepsrapportage, eindverslag + schriftelijk examen over de hoorcolleges jeugdgezondheidszorg. De student krijgt 1 quotering (op /20) voor dit onderdeel.

Inleiding tot de Medische Filosofie en Gezondheidsrecht: Schriftelijk examen met meerkeuzevragen (op /20).

Studium generale en professioneel gedrag: (pass/fail score)

- Voor studium generale moeten minstens 2 verslagen van bijgewoonde activiteiten opgesteld worden volgens de regels vermeld in de basistekst en correct via Ufora gepost worden voor beoordeling. De student slaagt of faalt als respectievelijk ≥ 2 of < 2 verslagen werden goedgekeurd. Er is geen kwantitatieve score.

Voor professioneel gedrag: (pass/fail score)

- PG beoordeling vanuit tutorials en werkcolleges
- Portfolio met opdrachten en reflectieverslagen van mentorsessies
- Beoordeling van critical incident report (meldingen over PG buiten de specifieke beoordelingssituaties, inclusief onwettige afwezigheden)
- Indien nodig beoordeelt een commissie PG, na schriftelijk en/of mondeling overleg, met de student onder welke voorwaarden de studiepunten toegewezen worden.

Eindscoreberekening

Binnen deze lijn zijn er 3 partims:

- 1 Exploratie van het gezin + jeugdgezondheidszorg
- 2 Inleiding tot de medische filosofie + Gezondheidsrecht
- 3 Professioneel gedrag & studium generale

Indien de student slaagt voor de drie partims dan is het eindresultaat gelijk aan het **rekenkundig gemiddelde** van de twee partims **met puntenscore** (nl. partim 1 en partim 2)

Zodra een student drie of meer tekortpunten* heeft kan hij/zij niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Indien het rekenkundig gemiddelde toch een cijfer van 10 of meer op 20 zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-geslaagd cijfer (9/20).

Een "fail"-score voor professioneel gedrag en/of studium generale leidt ook automatisch tot een 9/20 voor de E-lijn.

Een student die zich bewust onttrekt aan een onderdeel van de evaluatie kan niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Indien de eindscore een cijfer van 8 of meer op 20 zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer (7/20).

*tekortpunten: Tekortpunt(en) zijn het aantal punten dat een student te kort heeft om de helft te halen op 20, en dit per partim.